

ที่ วธ ๐๓๐๒/๒๕๖๕

กรมการศาสนา

๖๖๖ ถนนบรมราชชนนี เขตบางพลัด

กทม. ๑๐๗๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมกิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ

๑) เรียน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เอกสารประชาสัมพันธ์เข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ตารางจัดกิจกรรมฯ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. กำหนดการฯ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๔. แบบตอบรับการเข้าร่วมกิจกรรมฯ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมการศาสนาได้พิจารณาเห็นว่า วิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยในอดีต พุทธศาสนิกชนไปวัดเพื่อทำบุญ ตักบาตรถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ สมาทานศีล (รับศีล) ฟังพระธรรมเทศนา เจริญจิตภาวนา สังคมไทยจึงมีพระพุทธศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ แต่ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลง บ้านกับวัดเริ่มห่างกัน แต่เรื่องของศาสนายังเป็นเรื่องจำเป็น เพราะศาสนาเป็นเรื่องของจิตใจ เป็นเรื่องของศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม การประกอบกิจกรรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเรื่องที่พึงปฏิบัติและไม่ใช่เรื่องไกลตัวสำหรับพุทธศาสนิกชน ดังนั้น จึงได้จัดกิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้พุทธศาสนิกชนทั่วไปได้ประพฤติปฏิบัติ และเพื่อเป็นการปฏิบัติธรรมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ โดยการมีส่วนร่วมของภาคคณะสงฆ์ ภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เป็นการเสริมสร้างและปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม ให้อยู่คู่สังคมไทยสืบไป

กรมการศาสนาได้กำหนดจัดกิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ (สิ่งที่มาด้วย ๒) จึงขอเชิญท่านและบุคลากรในหน่วยงานได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว หากสามารถเข้าร่วมกิจกรรมตามกำหนดการฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) กรุณาตอบแบบตอบรับ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ส่งไปยังกรมการศาสนา เพื่อจะได้จัดเตรียมในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จักได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายกฤษศญพงษ์ ศิริ)

อธิบดีกรมการศาสนา

กองศาสนูปถัมภ์

โทร. ๐ ๒๕๒๒ ๘๗๙๓

โทรสาร ๐ ๒๕๒๒ ๘๗๙๔

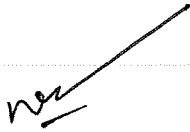
๖๖๑

๒

เรียน อปส.

กรมการศาสนา กำหนดจัดกิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรม
วันธรรมสวนะ จึงขอเชิญ อปส. และบุคลากรในหน่วยงาน เข้าร่วม
กิจกรรมเพื่อเป็นการปฏิบัติธรรมถวายเป็นพระราชกุศลแด่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
และพระบรมวงศานุวงศ์ โดยการมีส่วนร่วมของภาคคณะสงฆ์
ภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เป็นการเสริมสร้าง
และปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม ให้อยู่คู่สังคมไทย
สืบไป (ตามกำหนดการที่แนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเห็นสมควรเวียนแจ้ง
ให้ผู้สนใจทราบทั่วกัน

(นายเสมอ นิมเงิน)

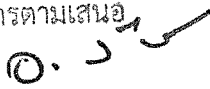
ลนท.

๒๘ เม.ย. ๕๘

๓

- ทราบ

- ดำเนินการตามเสนอ

(นายอภิรักษ์ จันทรงชี)

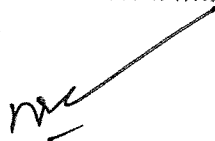
อปส.

๒๙ เม.ย. ๒๕๕๘

๔

ที่ นร ๐๒๐๑.๐๑/ว ๕๖๑

เรียน ผอ.สำนัก, ผอ.กอง และหัวหน้าหน่วยงาน
เพื่อโปรดทราบ

(นายเสมอ นิมเงิน)

เลขานุการกรม

๓๐ เม.ย. ๒๕๕๘

อปส. (นายอภิรักษ์ จันทรงชี) ๒๗๐๖

๒๘ เม.ย. ๒๕๕๘

วันพระ

เล็ก ลด ละ อบายมุข
สร้างสุข เสริมบุญ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
ขอเชิญชวนพุทธศาสนิกชนเข้าวัด ปฏิบัติธรรม ในวันธรรมสวนะ

วันธรรมสวนะ

วันธรรมสวนะ คือ วันกำหนดประชุมฟังธรรมของพุทธบริษัท ที่เรียกเป็นคำสามัญโดยทั่วไปว่า “วันพระ” เป็นประเพณีนิยมของพุทธบริษัทที่ได้ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแล้วแต่ครั้งพุทธกาล โดยถือว่าการฟังธรรมตามกาลที่กำหนดเป็นประจำไว้ ย่อมก่อให้เกิดสติปัญญาและสิริมงคลแก่ผู้ฟัง อย่างน้อยได้รับประโยชน์จากการฟังธรรมอยู่เสมอ พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติวันที่กำหนดฟังธรรมไว้ในเดือนหนึ่งๆ ทั้งข้างขึ้นและข้างแรม รวม ๔ วัน ได้แก่

๑. วันขึ้น ๘ ค่ำ

๒. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ

๓. วันแรม ๘ ค่ำ

๔. วันแรม ๑๔ หรือ ๑๕ ค่ำ (หากตรงกับเดือนขาด เป็น แรม ๑๔ ค่ำ)

วันทั้ง ๔ นี้ ถือกันว่า เป็นวันกำหนดประชุมฟังธรรมโดยปกติ และนิยมเป็นวันรักษาปกติอุโบสถสำหรับฆราวาสผู้ต้องการอบรมกุศลอีกด้วย วันธรรมสวนะนี้ พุทธบริษัทได้ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่ครั้งสมัยพุทธกาล จนกระทั่งปัจจุบัน

ความเป็นมาของวันธรรมสวนะ

พวกนักบวชนอกพระพุทธศาสนาได้ประชุมแสดงคำสอนตามความเชื่อของตน ทุกวัน ๘ ค่ำ ๑๔ ค่ำ และ ๑๕ ค่ำ ทั้งข้างขึ้นข้างแรม ต่อมา พระเจ้าพิมพิสาร พระราชาแห่งแคว้นมคธ ทรงดำริว่า สมควรที่ภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนาจะได้กระทำเช่นนั้นบ้าง เพื่อความเลื่อมใสศรัทธาของเหล่าชนแคว้นที่นักบวชนอกศาสนา จึงกราบทูลขอพุทธานุญาตจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธองค์ทรงอนุญาตตามนั้น

การประชุมกันของพระภิกษุสงฆ์ตามพุทธานุญาตได้มีวิวัฒนาการมาตามลำดับ ตั้งแต่การมาประชุมแล้วนั่งนิ่ง เริ่มมีการแสดงธรรม ต่อมา ทรงมีพุทธานุญาตให้สวดปาติโมกข์ ซึ่งเป็นการทบทวนข้อปฏิบัติที่เป็นวินัยของพระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนา พร้อมแสดงอาบัติ คือ เปิดเผยข้อผิดพลาดในวินัยต่อภิกษุรูปอื่นให้เป็นกิจกรรมในวันอุโบสถ คือวัน ๘ ค่ำ ๑๔ ค่ำ และ ๑๕ ค่ำ ต่อมา พระพุทธองค์ทรงบัญญัติให้สงฆ์ประชุมกันเพื่อสวดปาติโมกข์เพียงปักษ์ละ ๑ ครั้ง คือ ทุก ๑๔ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำ เท่านั้น ซึ่งสงฆ์ได้ถือปฏิบัติมาจนกระทั่งทุกวันนี้ นั่นคือ แม้วันอุโบสถ หรือวันพระ จะมีทั้งในวัน ๘ ค่ำ และวัน ๑๔ หรือ ๑๕ ค่ำ แต่พระภิกษุสงฆ์จะประชุมกันเฉพาะในวัน ๑๔ หรือ ๑๕ ค่ำ

พิธีกรรมที่นิยมปฏิบัติในวันธรรมสวนะ

๑. ตอนเช้า ประมาณเวลา ๙.๐๐ น. พระภิกษุสามเณร อุบาสกอุบาสิกา ประชุมพร้อมกันในสถานที่กำหนดแสดงธรรม ซึ่งอาจเป็นอุโบสถ วิหาร หรือศาลาการเปรียญ แห่งใดแห่งหนึ่ง
๒. เมื่อพร้อมกันแล้ว พระภิกษุสามเณรทำวัตรเช้า แบบทำวัตรเช้าที่นิยมทั่วไป มีดังนี้
  - ก) นำบูชาพระรัตนตรัย (อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา...)
  - ข) สวด ปุพพภาคนมการ (นะโม...)
  - ค) สวด พุทธาภิกฤติ (โย โส ตะถาคะโต...)
  - ฌ) สวด ธมมาภิกฤติ (โย โส สุวากขาโต...)
  - ง) สวด สงฆาภิกฤติ (โย โส สุปะฏิปันโน...)
  - จ) สวด รตนตตยปปณามคาถา และ สัมเวคปริกิตตนาปาฐ (พุทโธ สุสุทโธ...)
๓. เมื่อภิกษุสามเณรทำวัตรเช้าจบ อุบาสกอุบาสิกา ก็เริ่มทำวัตรเช้า
๔. เมื่อทำวัตรเช้าเสร็จ หัวหน้าอุบาสกหรืออุบาสิกาประกาศอุโบสถ พระธรรมกถึก (พระผู้แสดงธรรม) ขึ้นธรรมมาสน์
๕. เมื่อประกาศอุโบสถจบแล้ว อุบาสกอุบาสิกาทั้งหมด ลูกเข้าประณมมือกล่าวคำอาราธนาอุโบสถศีลพร้อมกัน พระธรรมกถึกให้ศีล ๘ เป็นอุโบสถศีล แต่ถ้าผู้รักษาเพียงศีล ๕ ก็รับสมาทานเพียง ๕ ข้อ ในระหว่างข้อที่ ๓ ซึ่งพระธรรมกถึกให้ด้วยบทว่า อพฺรหฺมจฺริยา...พึงรับสมาทานว่า กาเมสุ มิจฺฉาจารา... และรับต่อไปจนครบ ๕ ข้อ เมื่อครบแล้วก็กราบ ๓ ครั้ง ลงนั่งราบไม่ต้องรับต่อไป
๖. จากนั้น พระธรรมกถึกแสดงธรรม อุบาสกอุบาสิกาฟังประณมมือฟังด้วยความตั้งใจ
๗. เมื่อจบแล้ว หัวหน้านำกล่าวสาธุการ เป็นอันเสร็จพิธีประชุมฟังธรรมตอนเช้า

อานิสงส์ที่พึงได้รับจากวันธรรมสวนะ

๑. ไปวัดในวันพระเพื่อทำความดี จิตเป็นมहाกุศล
๒. ไปวัดในวันพระ เมื่อเข้าไปในอุโบสถ สิ่งแวดล้อมภายในอุโบสถ เช่น พระประธานองค์ใหญ่ เครื่องบูชาที่สวยงาม ภาพเขียนตามฝาผนัง ล้วนเป็นคติสอนใจทั้งสิ้น เมื่อเห็นพระสงฆ์ผู้ทรงศีลน่าเลื่อมใส เห็นสิ่งแวดล้อมที่งดงาม จิตใจย่อมโน้มไปในการประพฤติปฏิบัติชอบ
๓. ได้บูชาพระรัตนตรัย ระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
๔. ได้ไหว้พระสวดมนต์
๕. ได้สมาทานศีล รักษาศีล ไม่ว่าจะป็นศีล ๕ หรือศีล ๘
๖. ได้ฟังพระสงฆ์แสดงพระธรรมเทศนา ทำให้รู้จักรละบาป สร้างบุญ
๗. ได้มีโอกาสบำเพ็ญสมาธิภาวนา
๘. ได้ทำประทักษิณเวียนเทียนในวันสำคัญ เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา เป็นต้น

ตารางการจัดกิจกรรมเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ ของ กรมการศาสนา
ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ - กันยายน ๒๕๕๘

ที่	สถานที่	เขต	วัน/เดือน/ปี
๑	วัดราชโอรสาราม	จอมทอง	เสาร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘
๒	วัดมัชฌันติการาม	บางซื่อ	อาทิตย์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘
๓	วัดปทุมคงคา	สัมพันธวงศ์	อาทิตย์ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘
๔	วัดใหม่พิเรนทร์	บางกอกใหญ่	จันทร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘
๕	วัดบุปผาราม	ธนบุรี	อังคารที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘
๖	วัดทอง	บางพลัด	จันทร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๘
๗	วัดชินโรสาราม	บางกอกน้อย	อังคารที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘
๘	วัดอินทรวีหาร	พระนคร	อังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘
๙	วัดทองธรรมชาติ	คลองสาน	พุธที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๑๐	วัดราชสิทธิาราม	บางกอกใหญ่	พุธที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๑๑	วัดนาคกลาง	บางกอกใหญ่	พฤหัสบดีที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘
๑๒	วัดราชบุรณบุรีณะ	ราชบุรณบุรีณะ	ศุกร์ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘
๑๓	วัดบางบำหรุ	บางกอกน้อย	ศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๘
๑๔	วัดบุญรอดธรรมาราม	พระโขนง	เสาร์ที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘
๑๕	วัดพระยาไยง	ราชเทวี	เสาร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๘
๑๖	วัดโพธิ์พัฒนตาล	บางบอน	อาทิตย์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๘
๑๗	วัดสุคันธาราม	ดุสิต	เสาร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๘
๑๘	วัดราชสิงขร	บางคอแหลม	อาทิตย์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๘
๑๙	วัดพรหมสุวรรณสามัคคี	บางแค	อาทิตย์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๘

กำหนดการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

วัน.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๓๐ น.

ณ วัด..... เขต..... กรุงเทพฯ

เวลา ๐๘.๓๐ น. -ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม/คณะสงฆ์
นิสิต นักศึกษา และประชาชน พร้อมกัน ณ พระอุโบสถ

เวลา ๐๙.๐๐ น. -ประธานฝ่ายสงฆ์ จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย นำทำวัตรสวดมนต์

-อธิบดีกรมการศาสนา ประธานฝ่ายฆราวาส จุดธูปเทียนบูชา

พระรัตนตรัย/จุดเทียนส่องธรรม

-เจ้าหน้าที่กล่าวคำอาราธนาศีล

-พระสงฆ์ให้ศีล

-เจ้าหน้าที่กล่าวคำอาราธนาธรรม

-พระสงฆ์แสดงธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์

-ประธานในพิธีถวายกัณฑ์เทศน์

-เจ้าหน้าที่กล่าวคำถวายสังฆทาน

-ประธานในพิธี และผู้เข้าร่วมกิจกรรมถวายเครื่องไทยธรรม

แต่พระสงฆ์ ๑๐ รูป

-พระสงฆ์อนุโมทนา

-ประธานในพิธี และผู้เข้าร่วมกิจกรรมกรวดน้ำ รับพร

-เสร็จพิธี

หมายเหตุ กำหนดการนี้เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

แบบตอบรับเข้าร่วมกิจกรรม
โครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ
กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

ชื่อหน่วยงาน.....

สถานที่ติดต่อ.....

ผู้ประสานงาน..... โทร.....

สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ที่วัด.....

เข้าร่วมกิจกรรมได้จำนวน.....คน

๑. .... ตำแหน่ง.....

๒. .... ตำแหน่ง.....

๓. .... ตำแหน่ง.....

๔. .... ตำแหน่ง.....

๕. .... ตำแหน่ง.....

๖. .... ตำแหน่ง.....

๗. .... ตำแหน่ง.....

๘. .... ตำแหน่ง.....

๙. .... ตำแหน่ง.....

๑๐. .... ตำแหน่ง.....

๑๑. .... ตำแหน่ง.....

๑๒. .... ตำแหน่ง.....

๑๓. .... ตำแหน่ง.....

๑๔. .... ตำแหน่ง.....

๑๕. .... ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

หมายเหตุ ติดต่อเจ้าหน้าที่กรมการศาสนา โทร. ๐ ๒๔๒๒ ๘๗๙๓

โทรสาร ๐ ๒๔๒๒ ๘๗๙๙ (กองศาสนูปถัมภ์)